

Any acadèmic	2011-12
Assignatura	22312 - Educació de Persones Adultes
Grup	Grup 50, 2S, Online, GEDS
Guia docent	B
Idioma	Català

Identificació de l'assignatura

Assignatura	22312 - Educació de Persones Adultes
Crèdits	0.12 presencials (3 hores) 5.88 no presencials (147 hores) 6 totals (150 hores).
Grup	Grup 50, 2S, Online, GEDS(Campus Extens)
Període d'impartició	Segon semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professors	Horari d'atenció alumnat					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx
Bernat Sureda Garcia bernat.sureda@uib.es				No hi ha sessions definides		

Titulacions on s'imparteix l'assignatura

Titulació	Caràcter	Curs	Estudis
Grau d'Educació Social	Obligatòria	Segon curs	Grau

Contextualització

L'assignatura *Educació de les Persones Adultes* està inclosa en el mòdul C de Intervenció professional en Educació Social i forma part de la matèria: *Intervenció socioeducativa amb persones adultes i majors* juntament amb les assignatures: *Gerontologia educativa i l'optativa i Alfabetització i exclusió social*. És una assignatura obligatòria que està programada per el segon semestre del segon curs.

L'assignatura *Educació de Persones Adultes* proporcionarà als estudiants l'oportunitat d'apropar-se a un àmbit de coneixement com és el de l'educació d'adults, orientat pel principi de l'educació permanent. Un àmbit de coneixement i de pràctica professional que es fonamenta en el fet que l'educació no es limita a un període d'edat ni a unes institucions concretes sinó que pot construir-se i recrear-se a través de tota la vida dels subjectes que desitgen satisfer expectatives, interessos i objectius molt diversos i que, en qualsevol cas, tracten de incidir al seu entorn social i evitar i superar l'exclusió. L'educació d'adults s'ha desenvolupat de forma important les darreres dècades en el marc d'una societat complexa que reclama de les persones un procés constant de formació per accedir, mantenir-se o millorar en el món del treball, per no quedar al marge dels canvis tecnològics i culturals o per millorar la seva integració social i capacitat per comprendre i d'incidir en els processos polítics i cívics.

Conèixer els fonaments de l'educació de les persones adultes, els seus objectius i els espais i àmbits en els que es desenvolupa és una aportació per comprendre i valorar la naturalesa de la professió d'Educació Social en els temps actuals, les seves tasques i responsabilitats, i per disposar d'idees i recursos metodològics per a contribuir a la seva formació i desenvolupament professional.

Requisits

Any acadèmic	2011-12
Assignatura	22312 - Educació de Persones Adultes
Grup	Grup 50, 2S, Online, GEDS
Guia docent	B
Idioma	Català

No hi ha requisits previs per matricular-se de l'assignatura.

Competències

Específiques

1. CE2. Conèixer les polítiques de benestar social i la legislació que sustenta els processos d'intervenció socioeducativa. CE3. Conèixer els fonaments pedagògics i biosocials que donen suport als processos d'intervenció socioeducativa així com dels entorns d'intervenció. CE10. Dissenyar, produir i avaluar instruments i recursos per a la intervenció per a la intervenció socioeducativa..

Genèriques

1. CT 7- Capacitat de crítica i autocrítica. CT 14- Apertura cap a la formació al llarg de la vida. CT 15- Compromís ètic amb les persones, les institucions i la pràctica professional..

Continguts

Continguts temàtics

Continguts. Programa de l'assignatura

MODUL 1. Pensar pedagògicament l'educació d'adults.

TEMA 1. Contextualització. El principi d'educació permanent en els temps actuals: l'educació en les societats del risc, la informació i el coneixement.

TEMA 2. L'educació permanent dels adults: investigació, teoria i pràctica. L'educació dels adults com matriu investigadora, camp de coneixement teòric i pràctica educativa i professional.

TEMA 3. Fonaments pedagògics de l'educació d'adults: criteris de diferenciació disciplinar. Història, conceptes i finalitats.

MODUL 2. Metodologia i pràctica professional amb persones adultes.

TEMA 4. Polítiques educatives orientades als adults: models, espais i experiències.

TEMA 5. Metodologia de l'educació d'adults: tècniques i processos en la pràctica educativa amb adults. Funcions i competències.

TEMA 6. L'ètica relacional i professional en la pràctica educativa amb els adults: formació i professionalització dels educadors d'adults.

TEMA 7. Programes, experiències i pràctiques.

Metodologia docent

Any acadèmic	2011-12
Assignatura	22312 - Educació de Persones Adultes
Grup	Grup 50, 2S, Online, GEDS
Guia docent	B
Idioma	Català

Tot seguit s'explicitarà la metodologia de treball a realitzar amb aquesta assignatura. Cal tenir en compte que, com que es tracta d'una assignatura online, haureu d'utilitzar les possibilitats de les eines telemàtiques de les quals disposeu gràcies a la plataforma de teleeducació: el correu electrònic, el Fòrum, el calendari, els temes, els materials complementaris o de suport... Així, tots els recursos necessaris per al desenvolupament de l'assignatura (temari, materials de lectura obligatòria i complementaris, vídeos, enllaços d'interès, etc.) són a l'aula virtual i, en cas de qualsevol dubte, vos podeu posar en contacte amb el professor.

Pensau, a més, que les activitats que es marquen a l'aula virtual hauran de lliurar-se al professor, amb la qual cosa és convenient que es tenguí ben present el calendari per tal de conèixer els terminis de lliurament de cadascuna.

S'exposarà el contingut teòric dels temes a través de l'eina de l'aula virtual, seguint diversos textos i lectures de referència que serviran per a fixar el coneixement lligats a les competències previstes. Aquests continguts donaran peu a les activitats pràctiques, amb les quals s'aplicaran els continguts adquirits a situacions i contextos reals a partir de resolució de problemes, anàlisi crítica dels recursos, elaboració de materials propis, etc., amb la qual cosa es permetrà a l'alumnat d'iniciar-se i desenvolupar les competències previstes.

Finalment, mitjançant la participació al Fòrum de l'assignatura o a través de les consultes fetes per correu electrònic, es donarà peu a la participació i discussió a través de l'eina de teleeducació per tal que els alumnes puguin utilitzar-la com a plataforma de debat i enriquiment mutu, etc. En les comunicacions personals amb el professor es prega fer servir el correu de l'assignatura.

Activitats de treball presencial

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció
Avaluació	Examen	Grup gran (G)	La finalitat és la d'avaluar l'adquisició de les competències proposades dintre de l'assignatura. La metodologia consistirà en un examen de resposta curta i/o mitjana i de comentari sobre models o experiències d'educació d'adults.

Activitats de treball no presencial

Modalitat	Nom	Descripció
Estudi i treball autònom individual	Preparació dels temes	En funció de l'explicació teòrica de les diferents Unitats Didàctiques amb el material disponible a través de la plataforma de CampusExtens, l'alumnat aprofundirà en l'assignatura a nivell individual a través de l'estudi dels continguts i la reflexió sobre aquests.
Estudi i treball autònom individual	Realització d'activitats	Degut al caràcter instrumental de l'assignatura, el professor plantejarà a l'aula virtual una sèrie d'activitats que l'alumnat haurà de desenvolupar de forma autònoma i no presencial per tal que aquest vagi adquirint les estratègies necessàries. Aquestes activitats podran ser de recerca d'informació, d'anàlisi documental, de referenciació bibliogràfica, etc., i una vegada realitzades, s'entregaran al professor per a la seva avaluació.
Estudi i treball autònom individual	Treball de recerca	El professor plantejarà la realització d'un treball de recerca documental, elaboració de materials o de projectes en funció de la informació trobada i dels continguts de l'assignatura. Això suposarà un treball autònom no presencial per part de l'alumnat que precisarà de la recerca d'informació, l'estructuració d'aquesta i de la utilització de les eines de presentació més adequades (com per exemple exposicions amb PowerPoint). Per tal que la resta d'alumnes tinguin accés a la feina feta i es pugui debatre sobre els diferents treballs, aquestes exposicions s'aniran penjant a la plataforma de teleeducació i estaran a la disposició de tot el grup-classe.

Any acadèmic	2011-12
Assignatura	22312 - Educació de Persones Adultes
Grup	Grup 50, 2S, Online, GEDS
Guia docent	B
Idioma	Català

Modalitat	Nom	Descripció
Estudi i treball autònom individual	Tutoria online	La tutoria acadèmica o ECTS es pot realitzar perfectament a distància, i és per això que s'aprofitarà la plataforma de CampusExtens per a resoldre dubtes, problemes i fer un seguiment individualitzat de cadascun dels alumnes. Així, s'aportarà un suport individualitzat als estudiants per tal que siguin conscients de les seves capacitats i formació adquirida, així com de les dificultats sorgides i, per tant, poder solventar-les. Aquestes tutories, per tant, serviran de referent al professorat per tal de realitzar un seguiment individualitzat de les activitats que es vagin elaborant durant el curs, així com del grau d'assoliment de les diferents competències plantejades amb l'assignatura per part de l'alumnat.

Estimació del volum de treball

Modalitat	Nom	Hores	ECTS	%
Activitats de treball presencial		3	0.12	2
Avaluació	Examen	3	0.12	2
Activitats de treball no presencial		147	5.88	98
Estudi i treball autònom individual	Preparació dels temes	75	3	50
Estudi i treball autònom individual	Realització d'activitats	28	1.12	18.67
Estudi i treball autònom individual	Treball de recerca	40	1.6	26.67
Estudi i treball autònom individual	Tutoria online	4	0.16	2.67
Total		150	6	100

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Campus Extens.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

Examen

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Proves de resposta breu (Recuperable)
Descripció	La finalitat és la d'avaluar l'adquisició de les competències proposades dintre de l'assignatura. La metodologia consistirà en un examen de resposta curta i/o mitjana i de comentari sobre models o experiències d'educació d'adults.
Criteris d'avaluació	Avaluació amb una prova final que combinarà preguntes curtes amb desenvolupament de temes i comentari d'experiències i que ponderarà un 50% de la nota final sempre que la nota sigui superior a un 4 sobre 10.

Any acadèmic	2011-12
Assignatura	22312 - Educació de Persones Adultes
Grup	Grup 50, 2S, Online, GEDS
Guia docent	B
Idioma	Català

Es valorarà el domini de la informació, la capacitat per ordenar i sintetitzar les idees, l'ús de la terminologia correcta, la capacitat per emetre judicis fonamentats i en general el nivell assolit en les competències genèriques i específiques de l'assignatura.

Percentatge de la qualificació final: 50% per l'itinerari A

Realització d'activitats

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Treballs i projectes (Recuperable)
Descripció	Degut al caràcter instrumental de l'assignatura, el professor plantejarà a l'aula virtual una sèrie d'activitats que l'alumnat haurà de desenvolupar de forma autònoma i no presencial per tal que aquest vagi adquirint les estratègies necessàries. Aquestes activitats podran ser de recerca d'informació, d'anàlisi documental, de referenciació bibliogràfica, etc., i una vegada realitzades, s'entregaran al professor per a la seva avaluació.
Criteris d'avaluació	Es valorarà el domini de la informació, la correcta citació de les fonts, la capacitat per ordenar i sintetitzar les idees, l'ús de la terminologia correcta, la capacitat per emetre judicis fonamentats, i en general el nivell assolit en les competències genèriques i específiques de l'assignatura. Es recorda que cal citar correctament en tots els escrits que s'entreguin. Ha de quedar clar quines idees i paraules són de l'autor/a i quines s'han manllevat, de manera textual o parafrasejant, d'altres autors/es. La reproducció de fragments d'altres autories sense indicar-ho clarament i correctament (entre cometes o en cursiva i citant la font) es considerarà plagi i serà penalitzat amb un suspens de l'assignatura.

Percentatge de la qualificació final: 20% per l'itinerari A

Treball de recerca

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Treballs i projectes (Recuperable)
Descripció	El professor plantejarà la realització d'un treball de recerca documental, elaboració de materials o de projectes en funció de la informació trobada i dels continguts de l'assignatura. Això suposarà un treball autònom no presencial per part de l'alumnat que precisarà de la recerca d'informació, l'estructuració d'aquesta i de la utilització de les eines de presentació més adequades (com per exemple exposicions amb PowerPoint). Per tal que la resta d'alumnes tinguin accés a la feina feta i es pugui debatre sobre els diferents treballs, aquestes exposicions s'aniran penjant a la plataforma de teleeducació i estaran a la disposició de tot el grup-classe.
Criteris d'avaluació	Es valorarà el domini de la informació, la correcta citació de les fonts, la capacitat per ordenar i sintetitzar les idees, l'ús de la terminologia correcta, la capacitat per emetre judicis fonamentats, i en general el nivell assolit en les competències genèriques i específiques de l'assignatura. Es recorda que cal citar correctament en tots els escrits que s'entreguin. Ha de quedar clar quines idees i paraules són de l'autor/a i quines s'han manllevat, de manera textual o parafrasejant, d'altres autors/es. La reproducció de fragments d'altres autories sense indicar-ho clarament i correctament (entre cometes o en cursiva i citant la font) es considerarà plagi i serà penalitzat amb un suspens de l'assignatura.

Percentatge de la qualificació final: 25% per l'itinerari A

Tutoria online

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Tècniques d'observació (No recuperable)
Descripció	La tutoria acadèmica o ECTS es pot realitzar perfectament a distància, i és per això que s'aprofitarà la plataforma de CampusExtens per a resoldre dubtes, problemes i fer un seguiment individualitzat de cadascun dels alumnes. Així, s'aportarà un suport individualitzat als estudiants per tal que siguin

Any acadèmic	2011-12
Assignatura	22312 - Educació de Persones Adultes
Grup	Grup 50, 2S, Online, GEDS
Guia docent	B
Idioma	Català

conscients de les seves capacitats i formació adquirida, així com de les dificultats sorgides i, per tant, poder solventar-les. Aquestes tutories, per tant, serviran de referent al professorat per tal de realitzar un seguiment individualitzat de les activitats que es vagin elaborant durant el curs, així com del grau d'assoliment de les diferents competències plantejades amb l'assignatura per part de l'alumnat.

Criteris d'avaluació   Es valorarà el grau de participació.

Percentatge de la qualificació final: 5% per l'itinerari A

Recursos, bibliografia i documentació complementària

Aquesta és una assignatura del programa Campus Extens online. Cal consultar-hi periòdicament la documentació inclosa, el correu, el tauler d'anuncis i el calendari per tal de tenir la informació actualitzada.

Bibliografia bàsica

Gelpi, Ettore. (2005): Educación permanente : la dialéctica entre opresión y liberación [traducció, Fernando Guirao de Gregorio]. Xàtiva : Edicions del CREC.

López-Barajas Zayas, Emilio (coord) (2008): Estrategias de formación en el siglo XXI : life long learning. Barcelona : Ariel.

Monclús, Antonio (1990): Educación de adultos : Cuestiones de planificación y didáctica, Madrid : Fondo de Cultura Económica.

Requejo Osorio, Agustín. (2003): Educación permanente y educación de adultos : intervención socioeducativa en la edad adulta. Barcelona : Ariel.

Sanz Fernández, Florentino (coordinador), (2002): La educación de personas adultas entre dos siglos: historia pasada y desafíos de futuro . Madrid : Universidad Nacional de Educación a Distancia.

Bibliografia complementària

Apps, J.W. (1990): Problemas de la educación permanente. Barcelona: Paidós.

Besnard, P. (1978): La educación permanente. Barcelona: Oikos-Tau.

Ferrández, A. (1989): Formación para el empleo: cuartas jornadas de educación de adultos. Zaragoza: Universidad Popular: Humanitas.

Flecha, R. (1990): Educación de las personas adultas. Propuestas para los años noventa. Barcelona: El Roure.

Flecha, R. (1997): Compartiendo palabras: el aprendizaje de las personas adultas a través del diálogo. Barcelona: Paidós, Ibérica.

Freire, P. y Macedo, D. (1989): Alfabetización: Lectura de la palabra y lectura de la realidad. Barcelona: Paidós/MEC.

García Carrasco, J. (1991): La educación básica de adultos. Barcelona: Ceac.

Gelpi, E. (1990): Educación permanente. Problemas laborales y perspectivas educativas. Madrid: Popular.

Jabonero, M. et al (1997): Educación de personas adultas: un modelo de futuro. Madrid: La Muralla.

Jarvis, P. (1989): Sociología de la educación continua y de adultos. Barcelona: El Roure.

Jover, D. (1990): La formación ocupacional: para la inserción, la educación permanente y el desarrollo local. Madrid: Popular, MEC.

Kozol, J. (1990): Analfabetos USA. Barcelona: El Roure.

Leirman, W. (1991): La educación de adultos como proceso. Madrid: Popular, D.L.

Marzo, À. y Figueras, J.M. (1990): Educación de adultos. Situación actual y perspectivas. Barcelona: ICE-Horsori.

Quintana, J.M. (1991): Pedagogía comunitaria: perspectivas mundiales de educación de adultos. Madrid: Narcea.

Any acadèmic	2011-12
Assignatura	22312 - Educació de Persones Adultes
Grup	Grup 50, 2S, Online, GEDS
Guia docent	B
Idioma	Català

Rivero, J. (1993): Educación de adultos en América Latina: desafíos de la equidad y la modernización. Madrid: Ed. Popular.

Rogers, A. (1995): La educación de adultos para el desarrollo. San Sebastián de los Reyes, Madrid: Universidad Popular.

Sáez, J., Palazón, F. (Coord.) (1994): La educación de adultos: ¿una nueva profesión?. Valencia: Nau Llibres.

Sanz, F. (Coord.) (2004): La educación de personas adultas entre dos siglos: historia pasada y desafíos de futuro. Madrid: UNED.

Vargas, L. (2001): Técnicas participativas para la educación popular. Madrid: Ed. Popular.

Altres recursos
